



Lagstiftningen om havets miljö syftar till att bevara en god livskvalitet för kommande generationer. Foto Roger Lindblom

Nya och gamla verktyg i havsmiljöarbetet

Hoten mot havsmiljön är många och ställer ökade krav på myndigheter och lagstiftning. Detta i kombination med Sveriges medlemskap i EU har inneburit stora förändringar och många nya begrepp inom förvaltningen av den marina vattenmiljön. Här presenteras kortfattat ett urval av begrepp som är och kommer att vara centrala i det framtida havsmiljöarbetet i Västerhavet. Miljöbalken är den viktigaste nationella lagstiftningen för skydd av havsområden. Dess syfte är att åstadkomma en ”hållbar utveckling”, det vill säga god miljö för nuvarande och kommande generationer.

Miljömålen är 16 av riksdagen beslutade mål som skall konkretisera miljöarbetet. Målen skall ha uppnåtts till 2020. Speciellt viktiga i havsmiljöarbetet är målen ”Levande kust och hav”, ”Ingen övergödning” och ”Ett rikt växt- och djurliv”.

Art- och habitatdirektiven är rättsligt bindande dokument som utarbetats på EG-nivå. De syftar till att uppnå ”gynnsam bevarandestatus”, dvs. långsiktig fortlevnad av arter och naturtyper. En viktig åtgärd för att uppnå detta är bildandet av ett nätverk av skyddade områden, *Natura 2000*.

Vattendirektivet är ett rättsligt bindande dokument från EG som syftar till att uppnå ”god status”. Direktivet slår fast att EU-ländernas kustvatten skall förvaltas i avrinningsområden, (vattendistrikt) som alla skall ha förvaltnings- och åtgärdsplaner. Direktivet omfattar ej utsjöområden. Ett motsvarande direktiv i utsjön utvecklas för närvarande inom EUs så kallade ”marina strategi”.

OSPARCOM (Oslo-Paris-kommissionen) bevakar den s.k. *Nordostatlantkonventionen* som behandlar den marina miljön i Nordsjön och vatten mellan Sverige och Danmark. Syftet med konventionen är att skydda den marina miljön genom föreskrifter om naturskydd och bevarande av ekosystem och biologisk mångfald.

HELCOM (Helsingforskommissionen) är ett samarbete mellan Östersjöländerna som bevakar den så kallade *Östersjökonventionen* om skydd av Östersjön (inklusive Kattegatt) mot föroreningar.

ICES (Internationella havsforsknings-rådet) är en organisation där delegater från 19 stater deltar. ICES arbetar bl.a. med rekommendationer för reglering av fiske i Atlanten.

TEXT Ragnhild Berg och Mats Lindegarth, praktikant respektive miljösamordnare vid Göteborgs universitets marina forskningscentrum (GMF)